

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep (CWG)
Landbouwcontaminanten

Datum : **14 februari 2024, online**
Commissie en EURL : **Aanwezig**
Ned. Delegatie : **Bob Duijnhouwer (NVWA);
Gerrit Wolterink (RIVM); verslag)**

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en Preventie**

**Regulier Overleg
Warenwet**

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Nikki Emmerik
ne.emmerik@minvws.nl

Ons kenmerk
Verslag CWG
Landbouwcontaminanten d.d.
14-02-2024

Secretariaat ROW
[dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)
www.row-minvws.nl

1. Discussion on a draft Commission Regulation amending Regulation (EU) 2023/915 as regards maximum levels of ergot sclerotia and ergot alkaloids in food

Het voorstel van de Commissie (Cie) om maximumgehalten (ML's) voor *ergot sclerotia* en *ergot alkaloiden* te verlagen wordt besproken. Tijdens de vorige CWG had de Cie voorgesteld dat per 1 juli 2024 deze zullen worden verlaagd om zo de voedselveiligheid te verbeteren. Een aantal LS heeft bezwaren tegen verlaging in 2024 omdat de agrarische sector tijd nodig heeft om de benodigde maatregelen te nemen om aan de nieuwe MLs te kunnen voldoen, en omdat door klimaatveranderingen de ergot alkaloidengehaltes juist stijgen. Ze willen daarom dat de MLs per juli 2028 in gaan. Andere LS zijn tegen uitstel, met name voor *sclerotia*, omdat de sector al lange tijd de mogelijkheid heeft gehad om maatregelen te nemen om de gehalten naar beneden te brengen. Op basis van de discussie wordt tot het volgende compromis besloten:

Per 1 juli 2024

Ergot alkaloiden

- Maalderijproducten van gerst, tarwe, spelt en haver (met een asgehalte lager dan 900 mg/100 g droge stof): van 100 naar 50 µg/kg (punt 1.8.2.1a Verordening 2023/915)

Per 1 juli 2025

Ergot sclerotia

- Onverwerkte granen van rogge: van 0,5 naar 0,2 g/kg (punt 1.8.1.2 Verordening 2023/915)

Per 1 juli 2028

- Maalderijproducten van rogge. Rogge die in de handel wordt gebracht voor de eindverbruiker: van 500 naar 250 µg/kg (punt 1.8.2.1b Verordening 2023/915).

2. Discussion on a draft Commission Implementing Regulation amending Implementing Regulation (EU) 2023/2782 laying down the methods of sampling and analysis for the control of the levels of mycotoxins in food as regards the method of sampling for dried herbs, herbal infusions (dried product), teas (dried product) and powdered spices.

Tijdens de vorige CWG heeft BfR een studie naar het representatief bemonsteren van grote monsters (> 15 ton) van gedroogde kruiden voor de analyse van pyrrolizidine alkaloiden (PA's) gepresenteerd. Conclusie van deze studie is dat de bemonsterde gewichten van gedroogde kruiden (en ook kruidenthee (gedroogde product), thee (gedroogde product) en specerijen in poedervorm) voor de analyse van mycotoxinen, zoals aangegeven in onderdeel M van Bijlage I van Uitvoeringsverordening (EU) 2023/2782, te klein zijn om te komen tot representatieve monsters. Hiervoor zouden deze gewichten twee keer zo hoog moeten zijn. Dit is ook van toepassing op de bemonstering van deze producten voor de analyse van planttoxinen (Uitvoeringsverordening (EU) 2023/2783). De Cie en de meeste LS ondersteunden het voorstel.

Tijdens de huidige CGW wordt de herziene concepttekst van Verordening 2023/2782 besproken. Op suggestie van een LS wordt ter verduidelijking aan de titel van de Verordening het volgende toegevoegd: ... *before their packaging in sales units for the final consumer*.

Een LS merkt op dat in Verordening 333/2007 andere eisen worden gesteld aan de bemonstering van thee in vergelijking met 2023/2782. In Verordening 2023/2782 worden afzonderlijk gedroogde kruiden, kruideninfusies, theesoorten enz. vermeld, terwijl in 333/2007 wel gedroogde kruiden worden vermeld, maar geen thee. Op basis hiervan zou het totale monster thee voor de officiële perchlooraatcontrole 1 kg moet bedragen, terwijl het voor PA-controle een veelvoud van basismonsters met een massa van 40 (80) g moet zijn. De Cie is het eens met de LS dat het vreemd is om voor perchlooraatbemonstering hogere eisen te stellen, en zal Verordening 333/2007 aanpassen. De Cie zal tevens kijken of dit ook voor andere stoffen geldt.

3. Information and discussion on a draft Commission Regulation amending Regulation (EU) 2023/915 on maximum levels for certain contaminants in food as regards the description of categories and remarks related to the application of certain maximum levels for contaminants on food.

Naar aanleiding van de discussie tijdens de vorige CWG is de concepttekst van de Verordening herzien. De aanpassingen in de tekst worden besproken. De LS gaan akkoord met de herzieningen in de tekst.

4. Discussion on the approach for a draft Commission Regulation providing rules to be applied by the business operators as regards sampling and analysis when performing the obligatory autocontrols on the presence of mycotoxins and plant toxins.

Er staat niets specifiek over zelfcontrole in Verordeningen 2023/2782 en 2023/2783. Er wordt daarom een tekst opgesteld om dit te adresseren. De basis voor de zelfcontrole ligt in artikel 4.4 van Verordening (EC) 852/2004. Een voorwaarde is dat monsters voor zelfcontrole representatief zijn voor de batch. Enige uitleg wordt toegevoegd hoe een representatief monster genomen kan worden, met verwijzing naar internationale standaarden zoals EN ISO 24333:2009 of de GAFTA-monsternamen voorschriften. NL vraagt of meetonzekerheid een onderdeel is van deze Verordeningen. De Cie geeft aan dat op dit moment dit in sommige LS gebeurt en in andere LS niet. De Cie stelt voor om, als het huidige tekstvoorstel is aangenomen, tot een geharmoniseerde benadering van het gebruik van meetonzekerheid proberen te komen.

Het tekstvoorstel wordt gedeeld met de stakeholders voor hun input. In de volgende CWG wordt het verder besproken.

5. Aflatoxins in tiger nuts – request to establish a maximum level for aflatoxins in tiger nuts and products derived thereof.

Tijdens de vorige CGW zijn met betrekking tot het stellen van MLs voor aflatoxine in tiggernoten de volgende opties voorgesteld:

- a. Geen ML's, omdat tiggernoten een nicheproduct is dat niet veel wordt gegeten in Europa en ook niet in grote hoeveelheden;
 - b. ML van 5 µg/kg voor aflatoxine B1 en 10 µg/kg voor totaal aflatoxine, zoals de huidige ML's voor noten; en
 - c. ML van 2 µg/kg voor aflatoxine B1 en 4 µg/kg voor totaal aflatoxine op basis van de concentraties in de EFSA-database
- De LS die dit onderwerp heeft aangedragen heeft aanvullende monitoringsdata aangeleverd. De monitoringsgegevens van EFSA en de LS geven aan dat het 95ste percentiel van de concentraties voor aflatoxine B1 en totaal aflatoxine respectievelijk ongeveer 5 en 10 µg/kg zijn. Op basis hiervan worden de ML's gesteld op 5 µg/kg voor aflatoxine B1 en op 10 µg/kg voor totaal aflatoxine.

6. Δ-9 THC in hemp leaves for infusion

De discussie over Δ-9 THC hennepbladeren wordt vervolgd. De Cie stelt een ML voor van 20 mg/kg voor THC in gedroogde bladeren voor thee, gebaseerd op:

- 3,6% overdracht THC van blad naar thee (studie BfR, zal worden gepubliceerd)
- Hoge consumptie van 100 ml per kg lichaamsgewicht (~P97 van de gegevens)
- ARfD = 1 µg/kg lichaamsgewicht
- Verdunningsfactor van 75 tussen blad en thee

Deze ML voor THC is niet gebaseerd op de monitoringsgegevens, maar op basis van de opvulling van de ARfD. Een LS geeft aan dat zij een overdrachtsstudie heeft uitgevoerd die ongeveer hetzelfde percentage overdacht laat zien als de BfR studie. De LS zal de studie aanleveren aan de Cie.

Een aantal LS merkt op dat de bladeren ook kunnen worden misbruikt óm cakes mee te bakken, waarbij het percentage overdracht veel hoger zijn, of om THC uit te extraheren. De Cie zal tekst toevoegen over het bedoelde gebruik van de bladeren (*intended for infusion and labelled as such*). Wanneer het bedoelde gebruik niet op de verpakking staat dan kan het product van de markt genomen worden.

Een LS merkt op dat op basis van de huidige monitoringsgegevens in meer dan 60% de gehalten in de bladeren de ML overschrijden. Bij zo'n hoge non-compliance moet veel gemonitord worden. De LS vraagt of dit op EU-niveau wordt georganiseerd. De Cie geeft aan dat dat de aanbeveling is.

Een aantal LS geeft aan dat in bepaalde landen cannabisproducten verboden zijn. De Cie antwoordt dat de LS hun nationale beleid kunnen handhaven ook al is er een ML voor THC in hennepbladeren voor thee. Voorgesteld wordt om naar analogie met pyrrolizidine alkaloiden een zin toe te voegen, in de trant van: *Without prejudice to more restrictive national rules in certain Member States on the placing of the market of tetrahydrocannabinol containing plants.*

De Cie komt met een tekstvoorstel tijdens de volgende CWG.

7. Quinolizidine alkaloids in food. Draft Recommendation for monitoring

De Cie heeft een concept Aanbeveling tot monitoring voor quinolizidine alkaloiden (QA's) in lupinezaden opgesteld. Het concept bevat een lijst van QA's die gebaseerd is op de analysemethode voor QA's die de EURL gepubliceerd heeft. De Cie merkt op dat de lijst niet uitputtend is, ook andere QA's kunnen gemeten worden. Een LS stelt voor om bij de monitoringsgegevens ook aan te geven welke lupinesoort bemonsterd is, of het bittere of zoete zaden betreft, of de zaden klaar voor consumptie zijn of dat ze eerst nog geweekt, gekookt en gewassen moeten worden. Ook kan het nuttig zijn om te weten of producenten van lupinemeel speciale processen gebruiken om de QA-gehalten te reduceren. De Cie neemt dit op in de tekst. De herziene tekst wordt tijdens de volgende CWG besproken.

8. Deoxynivalenol in wheat bran

Een LS vraagt de Cie waarom er geen ML is voor tarwezemelen. De Cie antwoordt dat dit nooit ter sprake is gekomen in de CWG. Op dit moment is de ML 750 µg/kg. In de nieuwe ML-voorstellen worden zemelen gereguleerd via 'maximumlevel of 600 µg/kg for all cereal milling products except maize milling products'. Op basis van de EFSA-database (2019-2022; 327 concentraties) correspondeert de ML van 600 mg/kg de P90, 750 µg/kg met P94. De Cie concludeert dat de voorgestelde ML van 600 mg/kg strikt is, maar niet onhaalbaar. Een LS wil graag een hogere ML (1000 mg/kg) voor producten voor business-to-business (B2B). Een andere LS vraagt of het überhaupt nodig is om een ML voor B2B te hebben als er een ML is voor het uiteindelijke product. De Cie merkt op dat B2B ook geldt als het op de markt brengen, dus dan geldt de voorgestelde ML. De Cie ziet 2 opties: ofwel een hogere ML voor B2B of bij de voorgestelde ML aangeven dat deze niet geldt voor B2B. De volgende CWG wordt de discussie voortgezet.

9. Proposed modification to Regulation (EC) 1182/2006 (sampling and analysis of nitrates)

Er is een verzoek/aanbeveling vanuit de CEN/TC 275 plenaire vergadering voor aanpassing van Verordening (EC) 1182/2006. De aanpassing betreft een contradictie tussen '*C.1 and C.3 regarding the freeze and unfreeze process for products with a large volume of sampling preparation, like lettuce. This could lead to a higher variation in the results regarding the nitrate content.*'

De Cie ziet de contradictie in wetgeving die CEN/TC 275 rapporteert niet en ook EURL ziet niet wat het probleem is. De Cie heeft om meer gedetailleerde uitleg gevraagd over wat de contradictie is, en stelt voor om de additionele informatie af te wachten en tijdens de volgende CWG ofwel concluderen dat er geen reden tot aanpassing is ofwel aanpassing voorstellen.

10. Any other business

a. Vrijstelling 'wet processing'

Op dit moment zijn er geen ML's voor mycotoxinen in 'unprocessed maize grains intended to be processed by wet milling', omdat het alleen om zetmeelproductie gaat en is aangetoond dat dit zetmeel geen of verwaarloosbare gehalten mycotoxines bevat. De Cie merkt op dat steeds meer bijproducten van het 'wet milling process', zoals vezels en eiwitten, worden gebruikt in voedingsproducten. Voor deze bijproducten is niet aangetoond dat ze geen mycotoxines bevatten, en daarom zou de uitzonderingspositie voor 'unprocessed maize grains

intended to be processed by wet milling' niet van toepassing zijn. De Cie heeft Starch Europe geïnformeerd dat ze deze kwestie wil bespreken in de CWG.

Starch Europe bevestigt dat voor mycotoxinen in 'unprocessed maize grains intended to be processed by wet milling' geen ML's nodig zijn. Starch Europe stelt dat alleen HVP (hydrolised vegetable proteins) relevante co-producten van dit proces zijn en die bevatten geen mycotoxines, en heeft een beperkte dataset aangeleverd om deze bewering te onderbouwen. De Cie ziet op dit moment geen aanleiding om de uitzonderingspositie voor 'unprocessed maize grains intended to be processed by wet milling' op te heffen. Als de LS data hebben die aantonen dat significante mycotoxinegehaltenes in de reststromen zitten dan vraagt de Cie om deze aan te leveren.

b. Informatie van Turkije

Turkije stelt de ML's voor een aantal contaminanten in gedroogd fruit ter discussie.

OTA

Turkije geeft aan dat in gezwavelde abrikozen lagere OTA-gehaltenes worden gevonden dan in (organische) niet-gezwavelde abrikozen en heeft data aangeleverd die dat ondersteunen. De Cie sluit niet uit dat voor ongezwavelde abrikozen de ML zou kunnen worden aangepast. Een LS merkt op dat EFSA de ADI voor sulfieten heeft ingetrokken, dus dat we het geautoriseerde gebruik van sulfieten moeten verminderen. De Cie is het eens dat we dit moeten meenemen in de discussie.

Voor OTA in gedroogd fruit geldt een ML van 2 µg/kg. Turkije geeft aan dat voor gedroogde moerbeien de P95 op 15 µg/kg ligt. De Cie zou eventueel overwegen om voor gedroogde moerbeien de ML te verhogen. Het is echter van belang om eerst te kijken wat de oorzaak van de hogere OTA-gehaltenes in moerbeien is.

HCN

Voor HCN in abrikozenpitten is in 2017 de ML op 20 mg/kg. Turkije merkt op dat voor amandelen een ML van 35 mg/kg is, en ziet geen reden waarom hier verschil in is. De Cie is het eens met Turkije en merkt op dat een verhoging van de ML voor abrikozenpitten nog steeds tot gevolg heeft dat bittere abrikozen niet mogen worden verhandeld.

Pyrrolizidine alkaloiden

Turkije merkt op dat de MLs in Turkije voor PA's in oregano, munt en komijn 2x hoger zijn dan in de EU. De Cie ziet geen reden om de EU MLs aan te passen.

De Cie deelt dat in maart een rapport van European over PA-gehaltenes in kruiden zal worden gepubliceerd. Op basis daarvan kan gekeken worden of ML's aanpassing behoeven. Ook komen er steeds meer data over verschillen in potentie van verschillende PA's. Wellicht is het in de toekomst mogelijk om TEFs/RPFs voor PA's vast te stellen.

c. Importkwesties voor rijst

Nederland stelt een probleem met de import van rijst aan de orde. In de aflatoxinerichtlijnen van 2010 zijn criteria beschreven van het proces voor fysieke behandeling voor aardnoten, andere oliehoudende zaden, abrikozenpitten, noten en gedroogd fruit en verwerkte producten daarvan. Rijst wordt echter niet genoemd. Eén criterium is dat de bevoegde autoriteit van het aangewezen importpunt verantwoordelijk is voor de fysieke controle en het toezicht op de bovengenoemde toegestane behandeling. Voor rijst is dit niet verplicht, waardoor een leemte ontstaat in het toezicht op het fysiek behandelen van rijst. Omdat geen inzicht is in het proces van het reinigen van rijst

met een verhoogd aflatoxinegehalte is het moeilijk te zeggen of de rijst daadwerkelijk wordt gereinigd. Zonder toezicht of bewijs van de fysieke behandeling is het risico op mycotoxine besmetting nog steeds reëel.

De oplossing is het toevoegen van rijst aan de aflatoxinerichtlijn en het verplicht stellen van toezicht door de bevoegde autoriteit op het reinigingsproces bij een erkende reinigingsinstallatie voor rijst (zie bijlage II in de aflatoxinegids). Bij het opnieuw beoordelen van de gereinigde rijstpartij moeten bovendien de volgende documenten worden voorgelegd:

- Gemeenschappelijk document van binnenkomst (CED)
- Analyserapport van een geaccrediteerd laboratorium (conform 2023/2782) van gereinigde batch
- Analytisch rapport van een geaccrediteerd laboratorium (conform 2023/2782) van afkeuringen (optioneel)
- Rapport van reiniging door erkend reinigingsbedrijf (batchgewicht, uitvalgewicht, enz.)

De Cie is het eens met deze stelling en voegt rijst toe aan de aflatoxine guideline

Een tweede probleem is het volgende:

Als in Verordening (EG) 2019/1793 een verplichte controle van 5% is beschreven en 20 zendingen met een eigen officieel certificaat worden geïmporteerd, wordt 1 zending bemonsterd voor analyse. Als 1 grote zending wordt opgesplitst in 20 kleinere zendingen, betekent dat 1 kleine zending wordt bemonsterd en geanalyseerd, terwijl de overige 19 vrij zijn voor distributie. Als uit de analyses blijkt dat de ene zending besmet is, kan ervan worden uitgegaan dat de andere 19 ook besmet zijn. In deze 2-3 dagen voordat de monsters worden geanalyseerd, zijn de overige 19 zendingen echter al verwerkt of gemengd met andere batches, waardoor een terugroepactie onmogelijk is op basis van de bestaande regelgeving. Nederland merkt dat steeds meer zendingen worden opgesplitst in meerdere zendingen. Alle containers hebben een eigen officieel certificaat maar bestaan uit dezelfde batchcode. De importeur voldoet daarmee aan de Europese wetgeving. Ook is het mengen van meerdere batches niet in strijd met de regelgeving, aangezien de ELB niet vooraf op de hoogte was van de verontreiniging. Deze werkwijze resulteert in vervuilde producten op de markt. De Cie snapt de probleemstelling, maar geeft aan dat deze vraag beter past bij de werkgroep rondom verplichte controles (2019/1793). De vraag wordt daarom bij hen neergelegd.

Den Haag, maart 2024